

مجلس شورای اسلامی طی جلسه علنی سه‌شنبه ۱۳۹۶/۰۴/۲۴ کلیات لایحه پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی را تصویب کردند. براساس این لایحه استفاده از آثار متقلبان در تهیه آثار علمی جرم است و به دنبال تصویب جزئیات این لایحه مجازاتی برای آن دسته از افرادی که چنین جرم‌هایی را مرتکب شده باشند در نظر گرفته می‌شود. همچنین براساس این لایحه تهیه و عرضه آثار علمی به قصد سود و به عنوان یک حرفه، جرم محسوب شود. مجلس شورای اسلامی با تصویب جزئیات لایحه پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مشخص کرد که ارتکاب جرم توسط شخص حقیقی مشمول مجازات جزای نقدی درجه ۳ و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه ۶ است. به گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی از مجموع ۲۱۱ نماینده حاضر با ۱۶۶ رای موافق، ۱۳ رای مخالف و ۳ رای ممتنع به جزئیات لایحه پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی رای دادند که جزئیات آن به شرح زیر است:

ماده واحده - تهیه، عرضه و یا واگذاری آثاری از قبیل رساله، پایان نامه، مقاله، طرح پژوهشی، کتاب، گزارش یا سایر آثار مکتوب و یا ضبط شده پژوهشی - علمی و یا هنری اعم از الکترونیکی و غیر الکترونیکی توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به قصد انتفاع و به عنوان حرفه یا شغل - با هدف ارائه کل اثر و یا بخشی از آن توسط دیگری به عنوان اثر خود جرم و مرتکب یا مرتکبان علاوه بر واريز وجوه دریافتی به خزانه دولت مشمول مجازات به شهر زیر است:

الف. ارتکاب جرم توسط شخص حقیقی مشمول مجازات جزای نقدی درجه ۳ و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه ۶ است.
ب. در صورت ارتکاب جرم توسط شخص حقوقی علاوه بر مجازات مرتکب و مدیران و گردانندگان مربوطه، مجازات شخص حقوقی حسب مورد مطابق مواد ۲۱۰، ۲۱ و ۲۲ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ تعیین می‌شود.

تبصره ۱ - معاونت در جرائم موضوع بندهای ۱ و ۲ مستوجب حداقل مجازات مقرر می‌باشد.

تبصره ۲ - در صورتی که ارتکاب جرم ماده واحده از طریق پایگاه‌های الکترونیکی و یا در قالب بنگاه (شامل موسسه، شرکت یا هر عنوان دیگر) اعم از ثبت شده یا نشده انجام شود و یا برای انجام آن اقدام به تبلیغ به هر نحو گردد، مرتکب یا مرتکبان به میانگین حداقل و حداکثر مجازات مقرر فوق محکوم می‌شوند.

تبصره ۳ - محل بنگاه و یا پایگاه الکترونیکی مندرج در تبصره ۲ به درخواست یکی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر مراجع مربوطه و با دستور مراجع قضائی حسب مورد پلمب یا متوقف می‌شود.

تبصره ۴ - بازرسان وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت و درمان آموزش پزشکی در اجرای این قانون و مطابق قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ پس از فراگیری مهارت‌های لازم اندالقتضاء می‌توانند به عنوان ضابط خاص محسوب شوند.

تبصره ۵ - ارائه خدماتی که در جریان تهیه آثار پژوهشی - علمی و هنری انجام آنها توسط اشخاص ثالث متعارف است از قبیل خدمات آزمایشگاهی، تایپ، کمک به گردآوری داده‌ها، ترجمه، تکثیر و ویراستاری اثر مشمول حکم مقرر در ماده واحده نیست.

تبصره ۶ - در صورت استفاده از آثار متقلبان موضوع ماده واحده توسط دانشجویان، اعضای هیات علمی و طلاب، ضمن صلب هرگونه امتیاز مادی و یا معنوی مترتب بر آن و ملقی الاثر بودن هرگونه مدرک تحصیلی، پایه، مرتبه علمی، رتبه و یا عناوین مشابه، به تخلفات نام بردگان حسب مورد توسط هیات‌های انتظامی اعضای هیات علمی، هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری، کمیته‌های انضباطی دانشجویان و یا دادرسان یا دادگاه ویژه روحانیت رسیدگی و به مجازات‌های زیر محکوم می‌شوند.

الف - هیات علمی: یکی از مجازات‌های ردیف ۷ تا ۱۱ ماده ۸ قانون مقررات انتظامی هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

ب - دانشجو: یکی از مجازات‌های ردیف (ب - ۱) تا (ب - ۵) ماده ۷ آئین نامه انضباطی دانشجویان جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه ۳۵۸ مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۴ شورای انقلاب فرهنگی و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

پ - کارکنان اداری؛ یکی از مجازات های ردیف (د) تا (ک) ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۷/ ۹/ ۱۳۷۲ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
ج. طلاب: براساس قوانین و مقررات داسرا و دادگاه ویژه روحانیت

تبصره ۷ - وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف هستند جهت پیشگیری از جرائم موضوع این قانون اقدامات زیر را انجام دهند:

۱. ترویج فرهنگ احترام به حقوق مالکیت فکری از طریق گنجاندن دروس ذریبط و اصلاح سر فصل برنامه های درسی و برگزاری کارگاه های آموزشی.
۲. الزام دانشگاه ها و موسسات آموزش و پژوهشی به اعمال نظارت دقیق بر رعایت حقوق مالکیت فکری در آثار علمی و پایان نامه ها و رساله های دانشجویی.
۳. اعمال مجازات انتظامی اخراج دانشجو یا ابطال پایان نامه و رساله یا مدرک تحصیلی در صورت احراز تخلف تقلب علمی با توجه به میزان تخلف.
۴. اعمال مجازات انتظامی تنزل رتبه یا پایه عضو هیات علمی، اخراج - لغو قرارداد در صورت احراز تخلف تقلب در آثار علمی با توجه به میزان تخلف.